<u>Living Midrash: Bereishit Rabbah 1:4 – Before Creation, there must be Man</u>

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Introduction

1. Midrash, Bereishit Rabbah 1:4 – Part 1

בראשית ברא אלקים, ששה דברים קדמו לבריאת העולם, יש מהן שנבראו, ויש מהן שעלו במחשבה להבראות: התורה והכסא הכבוד נבראו, תורה מנין שנאמר (משלי ח) ד' קנני ראשית דרכו, כסא הכבוד מנין דכתיב (תהלים צג) נכון כסאך מאז וגו'

<u>התורה</u> ו<u>הכסא הכבוד</u> נבראו, תורה מנין שנאמר (משלי ח) ד' קנני ראשית דרכו, כסא הכבוד מנין דכתיב (תהלים צג) נכון כסאך מאז וגו' האבות וישראל ובית המקדש ושמו של משיח עלו במחשבה להבראות:

האבות מנין, שנאמר (הושע ט) כענבים במדבר וגו' [מצאתי ישראל כבכורה בתאנה בראשיתה ראיתי אבותיכם המה באו בעל פעור וינזרו לבשת ויהיו שקוצים כאהבם],

ישראל מנין שנא' (תהלים עד) זכור עדתך קנית קדם,

בהמ"ק מנין שנאמר (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון וגו',

שמו של משיח מנין שנאמר (תהלים עב) יהי שמו לעולם וגו' [לפני שמש ינון שמו],

[ותאמר שובו בני אדם] וותאמר עד דכא אנוש עד דכא יולדו, ואותה השעה רים יולדו, ואותה שנאמר (שם צ) בטרם הרים וותאמר שני דכא אמר אף התשובה שנאמר (שם צ) בטרם הרים יולדו, ואותה השעה אמר אף התשובה שנאמר (שם צ) בטרם הרים יולדו, ואותה שנאמר שני שנאמר שני אובו בני אדם "In the beginning, Gd created" – Six things preceded creation of the world; some of them were created, some were planned for creation:

<u>Torah</u> and the <u>Throne of Glory</u> were created:

Torah, from Proverbs 8:22, "Gd formed me, the first of His path."

The Throne of Glory, from Psalms 93:2, "Your throne was founded from then."

The Ancestors, Israel, the Temple and the Name of Mashiach were planned for creation:

The Ancestors – Hosheia 9:10 – "Like grapes, in the wilderness [I found Israel; like a first fig, at its beginning, I saw your ancestors. They came to Baal Pe'or and separated themselves for shame and were repellent like that which they loved.]"

Israel – Psalms 74:2 – "Remember Your nation, You formed in the beginning."

The Temple – Jeremiah 17:12 – "The Throne of Glory, elevated from the start."

Name of Mashiach – Psalms 72:17 – "May his name be forever [from before the Sun his name grew]."

Rav Ahavah son of R' Zeira said: <u>Repentance</u> was also created, from Psalms 90:2 – "Before mountains were born" and then "You reduce Man to contrition [and You say: Repent, sons of Man!]"

2. Midrash, Bereishit Rabbah 1:4 – Part 2

אבל איני יודע איזה מהם קודם, אם התורה קדמה לכסא הכבוד ואם כסא הכבוד קודם לתורה, א"ר אבא בר כהנא, התורה קדמה לכסא הכבוד שנאמר (משלי ח) ד' קנני ראשית דרכו וגו' [טרם מפעליו מאז], קודם לאותו שכתוב בו (תהלים צג) נכון כסאך מאז.

ר' הונא ור' ירמיה בשם רבי שמואל בר ר' יצחק אמרו, מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר, משל למלך שהיה נשוי למטרונה אחת, ולא היה לו ממנה בן, פעם אחת נמצא המלך עובר בשוק, אמר טלו מילנין וקלמין זו לבני, והיו הכל אומרין, בן אין לו והוא אומר טלו מילנין וקלמין זו לבני, אלולי שצפה המלך שהוא עתיד להעמיד ממנה בן, לא היה אומר טלו מילנין וקלמין לבני, כך אילולי שצפה הקב"ה שאחר כ"ו דורות ישראל עתידין לקבל את התורה, לא היה כותב בתורה צו את בני ישראל, דבר אל בני ישראל

But I would not know which was first; was Torah before the Throne of Glory, or the Throne of Glory before the Torah? R' Abba bar Kahana said: Torah preceded the Throne of Glory. Proverbs 8:22 says, "Gd formed me, the first of His path [before His creations from <a href="https://doi.org/10.21/2

R' Huna and R' Yirmiyah said in the name of R' Shemuel bar R' Yitzchak: The thought of Israel preceded all. This may be compared to a king who married a matron and did not have a son from her. Once the king was in the market, and he said, "Take this ink and quill to my son." All said, "He has no son, and yet he says, 'Take this ink and quill to my son'? Had he not seen that he would have a son from her, he would not have said, 'Take this ink and quill to my son.'" So, too, had Gd not seen that Israel would receive the Torah after 26 generations, He would not have written in the Torah, "Instruct the Children of Israel," "Speak to the Children of Israel."

3. Midrash, Bereishit Rabbah 1:4 – Part 3

א"ר בנאי העולם ומלואו לא נברא אלא בזכות התורה, שנאמר (משלי ג) ד' בחכמה יסד ארץ וגו', רבי ברכיה אמר בזכות משה שנאמר (דברים לג) וירא ראשית לו,

ר' הונא בשם ר' מתנה אמר בזכות ג' דברים נברא העולם, בזכות חלה, ובזכות מעשרות, ובזכות בכורים, ומה טעם בראשית ברא אלקים, ואין ראשית אלא חלה, שנאמר (דברים יח) ראשית דגנך, ואין ראשית אלא מעשרות, היך דאת אמר (דברים יח) ראשית דגנך, ואין ראשית אלא בכורים שנאמר (שמות כג) ראשית בכורי אדמתך וגו'.

R' Benai said: This world and all in it were created only in the merit of Torah, from Proverbs 3:19 – "Gd founded the land with wisdom."

R' Berechiah said: In the merit of Moshe, from Deuteronomy 33:21 – "And he chose the first for himself [for there the portion of the lawgiver was hidden]."

R' Huna said in the name of R' Matnah: The world was created in the merit of three things: Challah-tithe, produce-tithes and first fruits. Why?

"In *reishit* Gd created," and *reishit* is only the Challah-tithe, as in Numbers 15:20, "*Reishit* of your dough." *Reishit* is only the produce-tithes as in Deuteronomy 18:4, "*Reishit* of your grain." *Reishit* is only the first fruits as in Exodus 23:19, "*Reishit* the first of your land, etc."

<u>Understanding our midrash</u>

4. Our list of 6, based on their biblical citations

Torah Blueprint of the universe

Divine Throne Control, majesty
Ancestors The Desert Generation
Israel The on-going nation
Beit haMikdash A place to honour Gd

Name of Mashiach His soul?

Repentance Willingness to accept repentance

5. Talmud, Nedarim 39b

שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם אלו הן תורה ותשובה גן עדן וגיהנם כסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח Seven items were created before the universe: Torah, Repentance, Garden of Eden, Gehennom, the Throne of Glory, the Temple and the name of Mashiach.

- 6. Focus: The human relationship with Gd
  - Why our list?
  - What does Repentance add?
  - What is the lesson of our order?
  - What is the special merit of the items in Part 3?

7. Pirkei Avot 1:2

שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל גמילות חסדים שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל גמילות Shimon the Righteous was of the remnant of the Great Assembly. He said: The world stands on three things: Torah, Service of Gd and Generosity.

Additional interesting notes

8. Talmud, Succah 49a

תנא דבי רבי ישמעאל בראשית אל תיקרי בראשית אלא ברא שית תניא רבי יוסי אומר שיתין מחוללין ויורדין עד תהום They learned in the yeshiva of R' Yishmael: *Bereishit* – Do not read it as בראשית but as בראשית – He created the channel. R' Yosi said: Hollow channels descended [from the altar] to the depths.

9. Tehillim 89:3

כי אמרתי עולם חסד יבנה שמים תכן אמונתך בהם